

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า
ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
THE KNOWLEDGE AND UNDERSTANDING ABOUT THAI FINANCIAL
REPORTING STANDARDS NO.16 LEASES OF ACCOUNTING PROFESSIONALS
IN BANGKOK METROPOLITAN REGION

ณัฐชยา สืบสกุล
สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

Nutchaya Suebsakul
Email: nutchaya.nys@gmail.com
Department of Accounting, Faculty of Business Administration
Ramkhamhaeng University
Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (2) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 400 คนโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนาได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบใช้สถิติการทดสอบแบบ t-test ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีเพศ อายุ ระยะเวลาในการทำงาน ตำแหน่งงาน แตกต่างกันทำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า แตกต่างกัน และปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มี ระดับการศึกษา แตกต่างกันทำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ความรู้ความเข้าใจ, มาตรฐานการรายงานทางการเงิน, ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ABSTRACT

The purpose of this research was to (1) study The Knowledge and Understanding About Thai Financial Reporting Standards No.16 Leases of Accounting Professionals in Bangkok Metropolitan Region (2) study The Knowledge and Understanding About Thai Financial Reporting Standards No.16 Leases of Accounting Professionals in Bangkok Metropolitan Region, classified by personal factors of the population about Accounting Professionals in Bangkok Metropolitan Region.

The sample group used in this research are The Accounting Professionals in Bangkok Metropolitan Region for 400 peoples and questionnaires are a tool for data collection. By the statistics used in the descriptive analysis are frequency, percentage, mean, and standard deviation. Hypothesis test was for comparison, using t-test statistics to test the hypothesis with one-way ANOVA. If the differences were found, they will be compared in pairs by using The LSD method.

Test results of the hypothesis found that The personal factors of the Accounting Professionals in Bangkok Metropolitan Region which have a different gender, age, working time and job position caused The difference in The Knowledge and Understanding About Thai Financial Reporting Standards No.16 Leases of Accounting Professionals in Bangkok Metropolitan Region and The personal factors of the Accounting Professionals in Bangkok Metropolitan Region which have a different education level caused no difference in The Knowledge and Understanding About Thai Financial Reporting Standards No.16 Leases of Accounting Professionals

Keywords: Knowledge and Understanding, Thai Financial Reporting Standards, Accounting Professionals

บทนำ

สภาวิชาชีพบัญชีได้มีการประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป ซึ่งหนึ่งในมาตรฐานรายงานทางการเงินที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อหลายกิจการคือ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า (IFRS 16) เนื่องจาก การเช่าถือเป็นธุรกรรมที่สำคัญของหลายๆกิจการ ซึ่งการเช่าเป็นวิธีในการให้ได้รับสิทธิในการเข้าถึงสินทรัพย์ การจัดหาเงินทุน และการลดฐานะเปิดต่อความเสี่ยงของความเป็นเจ้าของสินทรัพย์ของกิจการ เนื่องจากความแพร่หลายของการเช่า ดังนั้น จึงมีความสำคัญที่ผู้ใช้งบการเงินควรได้รับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในลักษณะการนำเสนอรายการที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ให้ข้อมูลพื้นฐานแก่ผู้ใช้งบการเงินในการประเมินผลกระทบของสัญญาเช่าที่มีต่อฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานทางการเงิน และกระแสเงินสดของกิจการ ซึ่งวิธีการบัญชีเดิมสำหรับสัญญาเช่าตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17 (IAS 17) เรื่องสัญญาเช่า ได้กำหนดให้ผู้เช่าและผู้ให้เช่าจัดประเภทสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าการเงินหรือสัญญาเช่าดำเนินงานและบันทึกบัญชีสำหรับสัญญาเช่าทั้งสองประเภทนี้อย่างแตกต่างกัน

ซึ่งวิธีการบัญชีดังกล่าวถูกวิจารณ์ในแง่ที่ไม่สามารถสนองความต้องการของผู้ใช้งบการเงินได้เนื่องจากวิธีการบัญชีดังกล่าวไม่ได้เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมสำหรับรายการการเช่าในทุกกรณี โดยเฉพาะการที่ไม่ได้กำหนดให้ผู้เช่ารับรู้สินทรัพย์และหนี้สินที่เกิดขึ้นจากสัญญาเช่าดำเนินงาน ซึ่งส่งผลให้สัญญาเช่าจำนวนมากไม่ถูกรับรู้เป็นสินทรัพย์และหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน ทั้งที่สิทธิการใช้สินทรัพย์และภาระผูกพันที่เกิดขึ้นจากสัญญาเช่าเข้านิยามของสินทรัพย์และหนี้สิน รวมทั้งส่งผลให้อัตราร่วมทางการเงินที่สำคัญถูกบิดเบือน

ด้วยเหตุนี้คณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (the International Accounting Standards Board : IASB) และคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการรายงานทางการเงินของสหรัฐอเมริกา (the Financial Accounting Standards Board : FASB) ได้ริเริ่มโครงการร่วมกันเพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับสัญญาเช่าใหม่ ซึ่งกำหนดให้ผู้เช่ารับรู้สินทรัพย์และหนี้สินสำหรับสิทธิและภาระผูกพันที่เกิดขึ้นจากสัญญาเช่า คณะกรรมการทั้งสองคณะตัดสินใจว่าผู้เช่าต้องรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินสำหรับสัญญาเช่าทุกรายการ (ด้วยข้อยกเว้นที่จำกัด) และคณะกรรมการทั้งสองคณะได้ให้คำนิยามสัญญาเช่าในแนวทางเดียวกัน คณะกรรมการมีข้อสรุปที่คล้ายกันเกี่ยวกับ การวัดมูลค่าของหนี้สินจากสัญญาเช่า และวิธีการบันทึกบัญชีสัญญาเช่าที่เคยจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าการเงิน นอกจากนี้คณะกรรมการทั้งสองคณะยังได้ตัดสินใจที่จะไม่เปลี่ยนแปลงการบัญชีสำหรับผู้ให้เช่าเกือบทั้งหมด

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการมีข้อสรุปที่แตกต่างกันเกี่ยวกับสัญญาเช่าก่อนหน้า ที่เคยจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน ในส่วนการรับรู้ค่าใช้จ่ายจากสัญญาเช่าและการรายงานกระแสเงินสดที่เกี่ยวข้องกับสัญญาเช่า โดยคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศตัดสินใจเลือกใช้วิธีการบัญชีเดียวสำหรับผู้เช่า (single lessee accounting model) โดยผู้เช่าบันทึกสัญญาเช่าทุกรายการในแนวทางเดียวกัน ในขณะที่คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการรายงานทางการเงินของสหรัฐอเมริกาตัดสินใจเลือกใช้วิธีการบัญชีสำหรับผู้เช่า 2 แบบ โดยมีการจัดประเภทสัญญาเช่าในลักษณะเดียวกับข้อกำหนดเดิมในหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปของสหรัฐอเมริกา (US GAAP) เพื่อจำแนกระหว่างสัญญาเช่าดำเนินงานและสัญญาเช่าการเงิน และ มีการบันทึกสัญญาเช่าทั้งสองประเภทอย่างแตกต่างกัน ซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ได้ทำให้แผนของคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศในการพัฒนาการรายงานทางการเงินในเรื่องสัญญาเช่าสมบูรณ์ (ประกาศสภาวิชาชีพบัญชีที่ 89/2562 ลงวันที่ 3 ตุลาคม 2562)

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับปรุงใหม่นี้ ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ที่จะต้องศึกษาต่อการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่มาของการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปพิจารณาวางแผนปรับตัวเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่น ๆ ที่จะมีการประกาศใช้ในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญและมีความสนใจในเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า จึงต้องการที่จะศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในเรื่อง ต่าง ๆ เพื่อทราบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และใช้เป็นแนวทางการปรับตัวเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของประชากร

ขอบเขตการศึกษาการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยตั้งใจศึกษาผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

2. ขอบเขตของกลุ่มตัวอย่าง

ทางผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนของประชากรที่เป็นผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่แน่นอน จึงใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางหาขนาด กลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) โดยที่ผู้วิจัยได้กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของ การสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ 0.05 จึงทำให้มีระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และจากการเปิดตาราง พบว่าจำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะต้องทำการศึกษานั้น อยู่ที่ 400 ตัวอย่าง

3. ขอบเขตของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ประเด็นสำคัญต่าง ๆ ในด้านปัจจัยส่วนบุคคลที่เป็นผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล และ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า

4. ขอบเขตด้านเนื้อหาและประเด็นในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรที่เป็นผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล แบ่งเป็น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลา ในการทำงาน และตำแหน่งงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า แบ่งเป็น 8 เรื่องคือ

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า
2. การรับรู้รายการสัญญาเช่าของผู้เช่า
3. การวัดมูลค่ารายการสัญญาเช่าของผู้เช่า
4. การนำเสนอรายการสัญญาเช่าของผู้เช่า
5. การจัดประเภทสัญญาเช่าของผู้ให้เช่า
6. การเปิดเผยข้อมูลสัญญาเช่าของผู้เช่า
7. การเปิดเผยข้อมูลสัญญาเช่าของผู้ให้เช่า
8. วันถือปฏิบัติและการเปลี่ยนแปลง

5. ขอบเขตระยะเวลา

การดำเนินการศึกษาวิจัยเริ่มตั้งแต่เดือน มีนาคม ถึง เมษายน พ.ศ. 2563

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. เพื่อให้ทราบถึงระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลในด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการทำงาน และตำแหน่งงาน

ทบทวนวรรณกรรม

ศึกษาคนควาแนวคิด ทฤษฎี และข้อมูลที่เกี่ยวกับบทความทางวิชาการต่าง ๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังนี้

ความรู้และความเข้าใจ

กุลวดี ลิ้มอุสันโน (2559) ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความทรงจำในเรื่องราว ข้อเท็จจริง รายละเอียดต่าง ๆ และสามารถนำความรู้ที่เก็บรวบรวมไว้มาดัดแปลง อธิบาย หรือแปลความ หรือให้ความหมายที่แสดงออกมาในรูปของความคิดเห็นและข้อสรุปได้ (กุลวดี ลิ้มอุสันโน, 2559)

สมชาย บุญศรี (2559) ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง การรู้เรื่องราวข้อเท็จจริงกฎเกณฑ์และข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากประสบการณ์ทั้งทางตรงทางอ้อม สถานที่ สิ่งของ หรือบุคคลที่เกิดจากประสบการณ์ทางตรงทางอ้อม ซึ่งเป็นความจำที่มนุษย์ได้สะสมรายละเอียดของเรื่องราวปรากฏการณ์ไว้ และแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่เรียกเอาสิ่งที่จำได้ออกมาให้ปรากฏให้สังเกตได้ชัดได้ และความรู้ความเข้าใจเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องโดยตรง และรวมถึงการนำ ความรู้ความเข้าใจไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ตามขั้นตอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

อัจฉราพร ปะที (2559) ความรู้และความเข้าใจ เป็นกระบวนการรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ และสามารถรวบรวมหรือแยกแยะในประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างละเอียดและสามารถลำดับขั้นตอนได้อย่างชัดเจน

สรุปสาระสำคัญของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดหลักการสำหรับการรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การนำเสนอและการเปิดเผยข้อมูลของสัญญาเช่า โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้มั่นใจว่าทั้งทางด้านผู้เช่าและผู้ให้เช่าได้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของรายการ ข้อมูลนี้ให้พื้นฐานแก่ผู้ใช้งบการเงินในการประเมินผลกระทบของสัญญาเช่าที่มีต่อฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานทางการเงินและกระแสเงินสดของกิจการ กิจการต้องพิจารณาเงื่อนไขและข้อกำหนดของสัญญาและข้อเท็จจริง และสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเมื่อถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ กิจการต้องถือปฏิบัติมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้อย่างสม่ำเสมอกับสัญญาทั้งหมดที่มีลักษณะและสถานการณ์ ที่คล้ายคลึงกัน

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดหลักการสำหรับการรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การนำเสนอและการเปิดเผยข้อมูลของสัญญาเช่าทั้งทางด้านผู้เช่าและผู้ให้เช่า เพื่อมั่นใจได้ว่าได้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของรายการ ซึ่งกิจการจะต้องถือปฏิบัติกับสัญญาเช่าทั้งหมดรวมถึงสัญญาเช่าสินทรัพย์สิทธิการใช้ในสัญญาเช่าช่วง ยกเว้นสัญญาเช่าเพื่อการสำรวจหรือการใช้แร่ น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ, สัญญาเช่าสินทรัพย์ชีวภาพ, ข้อตกลงสัมปทานบริการ, ใบอนุญาตของทรัพย์สินทางปัญญา และสิทธิที่ถือครองโดยผู้เช่าภายใต้ข้อตกลงในการให้สิทธิ ในการประเมินว่าสัญญาเป็นสัญญาเช่าหรือประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่ สัญญานั้นจะต้องเป็นการให้สิทธิในการควบคุมการใช้สินทรัพย์ที่ระบุ มีสิทธิได้รับผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจเกือบทั้งหมดตลอดระยะเวลาการใช้สินทรัพย์สำหรับช่วงเวลาหนึ่งเพื่อการแลกเปลี่ยนกับสิ่งตอบแทน แต่หากสัญญาเช่าไม่มีการกำหนดอายุของสัญญาเช่ากิจการจะต้องกำหนดอายุสัญญาเช่าตามระยะเวลาที่สมเหตุสมผลที่ผู้เช่าจะใช้สิทธิ อย่างไรก็ตาม สัญญาเช่าระยะสั้น และสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ มาตรฐานฯ มีข้อยกเว้นไม่ต้องรับรู้รายการดังกล่าวเป็นสัญญาเช่าได้

2. การรับรู้รายการสัญญาเช่าของผู้เช่า

ผู้เช่าต้องรับรู้สินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล

3. การวัดมูลค่ารายการสัญญาเช่าของผู้เช่า ในการวัดมูลค่ารายการสัญญาเช่าด้านผู้เช่า

สามารถแบ่งได้เป็น 2 กรณีคือ 1.วัดมูลค่าเริ่มแรก ผู้เช่าต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้โดยใช้ราคาทุนและการวัดมูลค่าเริ่มแรกของหนี้สินตามสัญญาเช่าด้วยมูลค่าปัจจุบันของการจ่ายชำระตามสัญญาเช่าที่ยังไม่ได้จ่ายชำระ ณ วันนั้น 2.วัดมูลค่าภายหลัง ผู้เช่าต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้โดยใช้วิธีราคาทุน และวัดมูลค่าภายหลังของหนี้สินตามสัญญาเช่า โดยเพิ่มมูลค่าตามบัญชีเพื่อสะท้อนดอกเบี้ย, ลดมูลค่าตามบัญชีเพื่อสะท้อนการชำระการจ่ายชำระตามสัญญาเช่าที่จ่ายชำระแล้ว และวัดมูลค่าใหม่ตามมูลค่าตามบัญชีเพื่อสะท้อนการประเมินใหม่หรือการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าใด ๆ

4. การนำเสนอรายการสัญญาเช่าของผู้เช่า

ผู้เช่าต้องแสดงหรือเปิดเผยสิทธิประโยชน์การใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่าแยกต่างหากจากสิทธิประโยชน์อื่น และหนี้สินอื่นในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ตามลำดับ และผู้เช่าต้องแสดงดอกเบี้ยจ่ายจากหนี้สินตามสัญญาเช่าแยกต่างหากจากค่าเสื่อมราคาสำหรับสิทธิประโยชน์การใช้ ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นและผู้เช่าต้องจัดประเภทรายการการจ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่าให้จัดประเภทเป็นกิจกรรมจัดหาเงิน, การจ่ายชำระตามสัญญาเช่าระยะสั้น การจ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่าซึ่งสิทธิประโยชน์มีมูลค่าต่ำ และการจ่ายชำระค่าเช่าผันแปรที่ไม่รวมอยู่ในการวัดมูลค่าหนี้สินตามสัญญาเช่าให้จัดประเภทเป็นกิจกรรมดำเนินงานในงบกระแสเงินสด

5. การจัดประเภทสัญญาเช่าของผู้ให้เช่า

ผู้ให้เช่าต้องจัดประเภทสัญญาเช่าแต่ละสัญญาเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่า เงินทุนในการจัดประเภทสัญญาเช่า กิจการต้องพิจารณาถึงเนื้อหาของรายการมากกว่ารูปแบบของสัญญา สัญญาเช่าจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าเงินทุน หากสัญญานั้นโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนเกือบทั้งหมดของสิทธิอันอ้างอิงที่ผู้เป็นเจ้าของพึงได้รับ และจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหากสัญญาเช่าที่ไม่ได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนเกือบทั้งหมดของสิทธิอันอ้างอิงที่ผู้เป็นเจ้าของพึงได้รับ

6. การเปิดเผยข้อมูลสัญญาเช่าของผู้เช่า

ผู้เช่าต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสัญญาเช่าในด้านของผู้เช่าเป็นหนึ่งในหมายเหตุประกอบงบการเงิน หรือเป็นส่วนแยกต่างหากในงบการเงินผู้เช่าต้องเปิดเผยจำนวนเงินของค่าเสื่อมราคาสำหรับสิทธิ, ดอกเบี้ยจ่ายจากหนี้สินตามสัญญาเช่า, ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับสัญญาเช่าระยะสั้น, ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับสัญญาเช่าซึ่งสิทธิประโยชน์มีมูลค่าต่ำ, ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการจ่ายชำระค่าเช่าผันแปร, รายได้จากการให้เช่าช่วงสิทธิประโยชน์การใช้, กระแสเงินสดจ่ายทั้งหมดของสัญญาเช่า, การเพิ่มขึ้นของสิทธิประโยชน์การใช้, ผลกำไรหรือผลขาดทุนที่เกิดจากรายการขายและเช่ากลับคืน และมูลค่าตามบัญชีของสิทธิประโยชน์การใช้ ณ สิ้นรอบระยะเวลารายงาน

7. การเปิดเผยข้อมูลสัญญาเช่าของผู้ให้เช่า

ผู้ให้เช่าต้องเปิดเผยจำนวนเงินกำไรหรือขาดทุนจากการขาย, รายได้ทางการเงินของเงินลงทุนสุทธิตามสัญญาเช่า และรายได้ที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายชำระค่าเช่าผันแปรที่ไม่รวมอยู่ในการวัดมูลค่าของเงินลงทุนสุทธิตามสัญญาเช่าสำหรับสัญญาเช่าเงินทุน และผู้ให้เช่าต้องเปิดเผยจำนวนรายได้จากสัญญาเช่าให้เปิดเผยแยกต่างหากจากรายได้ ที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายชำระค่าเช่าผันแปรที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับดัชนีหรืออัตราสำหรับสัญญาเช่าดำเนินงาน

8. วันถือปฏิบัติและการเปลี่ยนแปลง

กิจการต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้กับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป ด้านผู้เช่าต้องถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้สำหรับสัญญาเช่าของกิจการตามวิธีใดวิธีหนึ่งคือ การปรับปรุงย้อนหลังสำหรับแต่ละรอบระยะเวลารายงานงวดก่อนหรือปรับปรุงย้อนหลังโดยการรับรู้ผลกระทบสะสมจากการนำมาตราฐานการ

รายงานทางการเงินฉบับนี้มาปฏิบัติใช้ครั้งแรก ณ วันที่นำมาปฏิบัติใช้ครั้งแรก ส่วนด้านผู้ให้เขาไม่ต้องปรับปรุงใด ๆ สำหรับการปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หนึ่งฤทัย รุ่งเรือง (2557) ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน มีผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน ดังนี้ 1.) อายุและระดับการศึกษาไม่สัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร 2.) ประสบการณ์การทำงาน มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร

สุรัชย์ ชันแข็ง (2557) ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดทำบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางโดยมีความรู้ความเข้าใจด้านภาษีอากรมากที่สุด รองลงมาคือด้านการบัญชีการจะทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชีพ.ศ. 2543 และมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการจำแนกตามลักษณะกิจการ พบว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ดำเนินกิจการในรูปแบบบริษัทจำกัดและห้างหุ้นส่วนจำกัดมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง ส่วนผู้ประกอบการที่ดำเนินกิจการในรูปแบบห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลมีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย

กุลวดี ลิ้มอุสันโน (2559) ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีไทยต่อมาตรฐานการรายงานการเงินสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและจากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ทำบัญชีธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย กับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับขนาดกลางและขนาดย่อมผลการวิจัยพบว่า ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ทำบัญชีธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งประกอบด้วย เพศ ,อายุ ,ระดับการศึกษา ,ประสบการณ์ทำงานบัญชีและตำแหน่งงานในปัจจุบันกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานการเงิน

สรวิฑู โลกากาศ (2559) ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นปัญหาการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานรายงานทางการเงิน TFRS FOR SMEs เรื่องงบการเงินรวมของผู้ทำบัญชีในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานครผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาเกี่ยวกับการทำความเข้าใจสำหรับการเปลี่ยนแปลงเรื่องที่เปลี่ยนจากเดิม

นฤนาถ ศราภยวานิช,มนตรีพิทย์ ตั้งเอกจิตและคณะ (2561) ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ อยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีค่าเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะโดยรวมมากกว่าผู้ทำบัญชีแต่ไม่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ภัทรพร จิตสร้างบุญ (2561) ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานรายงานทางการเงินไทย ของนิสิตหลักสูตรบัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลแตกต่างกัน ประกอบด้วย เพศ , ระดับการศึกษา , เกรดเฉลี่ยสะสม , ประสบการณ์การฝึกงาน , การเข้าฝึกอบรม ด้านมาตรฐานรายงานทางการเงินไทย และการเรียนเกี่ยวกับรายวิชาที่มีมาตรฐานรายงานทางการเงินไทย (Thai Financial Reporting Standard : TFRS) มีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานรายงานทางการเงินไทย ในแต่ละด้าน ประกอบด้วย ด้านด้านกฎเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติทางการบัญชี ด้านการพัฒนา ด้านข้อมูล ด้านความใส่ใจ แตกต่างกัน

ปิยมาภรณ์ เหมือนทอง (2561) ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีเกี่ยวกับ มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะอยู่ในระดับความเข้าใจมากและ การที่มีมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ขึ้นมาใช้ขึ้น ผู้ทำบัญชี สามารถจัดทำรายงานทางการเงินได้ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินได้ รวมถึงมีความคิดเห็นต่อ มาตรฐานการรายงานทางการเงินในเชิงบวก ตามที่สภาวิชาชีพการบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้ตระหนัก ถึงอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในการประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วน ได้เสียสาธารณะ

ศุภิสรา สมแสง (2562) ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการ รายงานทางการเงินฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า ในเขตกรุงเทพมหานครมีความรู้ความ เข้าใจเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจที่มีต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ลักขณา คำชู , ปทุมพร หิรัญสาตี และคณะ (2562) ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ความเข้าใจของผู้ ประกอบวิชาชีพบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม บทที่ 17 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรแต่ละด้านคือด้าน อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน จึงไม่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจ

สมมติฐานของการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันน่าจะทำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทาง การเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (Non-Experimental Design) เป็นการวิจัยที่มีการศึกษาตามสภาพที่เป็นไปตามธรรมชาติ โดยไม่มีการจัดกระทำหรือควบคุมตัวแปรใดๆ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามแบบวิจัยตัดขวาง (Cross Sectional Studies) คือ เป็นการเก็บข้อมูลในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียวโดยใช้เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ

ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งสร้างขึ้นโดยมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (closed-ended question) และคำถามปลายเปิด (open-ended question) ซึ่งมี 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการทำงานและตำแหน่งงาน มีจำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ประกอบด้วยเรื่อง

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า มีจำนวน 5 ข้อ
2. การรับรู้รายการสัญญาเช่าของผู้เช่า มีจำนวน 1 ข้อ
3. การวัดมูลค่ารายการสัญญาเช่าของผู้เช่า มีจำนวน 4 ข้อ
4. การนำเสนอรายการสัญญาเช่าของผู้เช่า มีจำนวน 5 ข้อ
5. การจัดประเภทสัญญาเช่าของผู้ให้เช่า มีจำนวน 3 ข้อ
6. การเปิดเผยข้อมูลสัญญาเช่าของผู้เช่า มีจำนวน 11 ข้อ
7. การเปิดเผยข้อมูลสัญญาเช่าของผู้ให้เช่า มีจำนวน 4 ข้อ
8. วันถือปฏิบัติและการเปลี่ยนแปลง มีจำนวน 3 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิดที่ถามเกี่ยวกับ ความต้องการเรียนรู้หรือพัฒนาความรู้ในเรื่องใดของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า เพิ่มเติม จำนวน 1 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และความถี่ (Frequency) ในการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยบุคคลที่ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการทำงาน และตำแหน่งงาน

1.2 ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามเพศ โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยข้อมูลสถิติ t-test

2.2 เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการทำงานและตำแหน่งงาน โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยข้อมูลสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามการวิจัย เรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยภาพรวม ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง โดยเรียงตามลำดับได้แก่ การรับรู้รายการสัญญาเช่าของผู้เช่า การวัดมูลค่ารายการสัญญาเช่าของผู้เช่า การนำเสนอรายการสัญญาเช่าของผู้เช่า วันถือปฏิบัติและการเปลี่ยนแปลง การจัดประเภทสัญญาเช่าของผู้ให้เช่า การเปิดเผยข้อมูลสัญญาเช่าของผู้เช่า ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า และการเปิดเผยข้อมูลสัญญาเช่าของผู้ให้เช่า

2. ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการทำงานและตำแหน่งงาน สามารถสรุปการวิจัยได้ดังนี้

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีเพศ อายุ ระยะเวลาในการทำงาน ตำแหน่งงาน ต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ต่างกัน

2.2. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน ทำให้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ไม่ต่างกัน

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสามารถแยกเป็นรายเรื่องได้ดังนี้

- 1.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่าอยู่ในระดับมาก
- 1.2 การรับรู้รายการสัญญาเช่าของผู้เช่า อยู่ในระดับมาก
- 1.3 การวัดมูลค่ารายการสัญญาเช่าของผู้เช่า อยู่ในระดับมาก
- 1.4 การนำเสนอรายการสัญญาเช่าของผู้เช่า อยู่ในระดับมาก
- 1.5 การจัดประเภทสัญญาเช่าของผู้ให้เช่า อยู่ในระดับมาก
- 1.6 การเปิดเผยข้อมูลสัญญาเช่าของผู้เช่า อยู่ในระดับมาก
- 1.7 การเปิดเผยข้อมูลสัญญาเช่าของผู้ให้เช่า อยู่ในระดับมาก
- 1.8 วันถือปฏิบัติและการเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับมาก

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ในเรื่อง การรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การนำเสนอและการเปิดเผยข้อมูลของสัญญาเช่าทั้งทางด้านผู้เช่าและผู้ให้เช่า รวมถึงวันที่ถือปฏิบัติซึ่งสอดคล้องกับ ปิยมาภรณ์ เหมือนทอง (2561) กล่าวว่า ความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องมาตรฐานการบัญชีสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ มีระดับความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับมาตรฐานการการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ อยู่ในระดับที่มาก ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของงบการเงินที่สมบูรณ์ในมาตรฐาน อยู่ในระดับที่มาก ความรู้ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และแก้ไขข้อผิดพลาดอยู่ในระดับที่มาก สอดคล้องกับ สุภิสรา สมแสง (2562) กล่าวว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า เฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ลักขณา คำชู , ปทุมพร หิรัญสาตี , วรกร ภูมิวิเศษ และออนอุมา แก้วสุขแสง (2562) กล่าวว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม บทที่ 17 เรื่องที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานฉบับนี้อยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีเพศต่างกันทำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า โดยรวมต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีเพศต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ภัทราพร จิตสร้างบุญ (2561) ทำการศึกษาความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานรายงานทางการเงินไทยของนิสิตหลักสูตรบัญชีบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตหลักสูตรบัญชีบัณฑิตที่มีเพศแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจ ในมาตรฐานรายงานทางการเงินไทย ในด้านกฎเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติทางการบัญชีแตกต่างกัน และ สอดคล้องกับแนวคิดของ สราวุฒิ โลหากาศ (2559) ทำการศึกษาประเด็นปัญหาการเปลี่ยนแปลงมาตรฐาน รายงานทางการเงิน TFRS FOR SMEs เรื่องงบการเงินรวมของผู้ทำบัญชีในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เพศชายจะทราบถึงนโยบายบัญชี รวมถึงวิธีปฏิบัติงานเพื่อกำหนดขอบเขตของงบการเงินขององค์กร เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานรายงานทาง การเงิน เรื่องงบการเงินรวมน้อยกว่าเพศหญิง

2.2 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีอายุ ต่างกันทำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า โดยรวมต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าคุณประกอบวิชาชีพบัญชีในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีอายุต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทาง การเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศุภิสรา สมแสง (2562) ทำการศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีจำแนก ตามอายุ มีความแตกต่างกันส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจที่มีต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และสอดคล้องกับแนวคิดของ สราวุฒิ โลหากาศ (2559) ทำการศึกษาประเด็นปัญหาการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานรายงานทางการเงิน TFRS FOR SMEs เรื่องงบการเงินรวม ของผู้ทำบัญชีในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร พบว่า อายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อ ความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร ในการจัดทำงบการเงินรวมตามมาตรฐาน รายงานทางการเงิน TFRS for SMEs แตกต่างกัน

2.3 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีระดับ การศึกษา ต่างกันทำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า โดยรวมไม่ต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าคุณประกอบวิชาชีพบัญชีในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการ รายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ลักขณา คำชู ,ปทุมพร หิรัญสาลีและคณะ(2562) ทำการศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐาน รายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม บทที่ 17 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ พบว่า ประกอบวิชาชีพบัญชีมีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน สำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม บทที่ 17 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับแนวคิดของ หนึ่งฤทัย รุ่งเรือง (2557) ทำการศึกษา ความเข้าใจผู้สอบบัญชีรับอนุญาตใน เขตกรุงเทพมหานครต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน พบว่า ระดับการศึกษาไม่ สัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร

2.4 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีระยะเวลาในการทำงานต่างกันทำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า โดยรวมต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีระยะเวลาในการทำงานต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ต่างกันซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ หนึ่งฤทัย รุ่งเรือง (2557) ทำการศึกษาความเข้าใจผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน พบว่า ประสิทธิภาพการทำงาน มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร และสอดคล้องกับแนวคิดของ ลักขณา คำชู ,ปทุมพร หิรัญสาลี และคณะ (2562) ทำการศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน สำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม บทที่ 17 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ พบว่า ตัวแปรด้านประสิทธิภาพการทำงานทำให้ความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม บทที่ 17 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกัน คือ ด้านการรับรู้รายการ

2.5 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีตำแหน่งงานต่างกันทำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า โดยรวมต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีตำแหน่งงานในการทำงานต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สรวุฒิ โลหากาศ (2559) ทำการศึกษาประเด็นปัญหาการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการรายงานทางการเงิน TFRS FOR SMEs เรื่อง งบการเงินรวม ของผู้ทำบัญชีในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ตำแหน่งที่แตกต่างส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร ในการจัดทำงบการเงินรวมตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน TFRS for SMEs แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

จากผลวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะในการวิจัยเพื่อให้เป็นประโยชน์และเป็นแนวทางแก่องค์กรที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เพศ อายุ ระยะเวลาในการทำงาน ตำแหน่งงาน ต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ต่างกัน ดังนั้น ควรจัดให้มีหลักสูตรการอบรมกับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน มีความถูกต้องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

2. ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเปิดเผยข้อมูลสัญญาเช่าของผู้ให้เช่า มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เป็นด้านที่เกี่ยวข้องกับผู้ทำบัญชีน้อยที่สุด อย่างไรก็ตามควรส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรใช้คำถามที่เป็นแนวทางการปฏิบัติมากขึ้น เช่น ตัวอย่างการพิจารณาสัญญาที่เข้าหลักเกณฑ์ ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ตัวอย่างการบันทึกบัญชี ตัวอย่างการ วัดมูลค่า เป็นต้น เพื่อให้ทราบระดับความรู้ความเข้าใจที่มากขึ้น
2. ควรเพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยให้กว้างขึ้นนอกเหนือจากผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย

บรรณานุกรม

- กุลวดี ลิ้มอุสันโน. (2559). ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีไทยต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย. รายงานวิจัย คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นฤนาถ ศรารักษ์วานิช, มณฑิพย์ ตั้งเอกจิต และคณะ. (2561). ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบวิชาชีพ บัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ. วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทร์วิโรฒ. ปีที่ 9 (ฉบับที่ 1).
- ปิยมาภรณ์ เหมือนทอง. (2561). ความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทาง การเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ. การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ภัทราพร จิตสร้างบุญ. (2561). ความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานรายงานทางการเงินไทยของนิสิตหลักสูตร บัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ. วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทร์วิโรฒ. ปีที่ 9 (ฉบับที่ 2).
- ลักขณา คำชู, ปทุมพร หิรัญสาลี และคณะ. (2562). ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เกี่ยวกับมาตรฐานรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม บทที่ 17 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์. ค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2563, จาก <http://human.skru.ac.th/husoconference/conf/P32.pdf>.
- ศุภิสรา สมแสง. (2562). ความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า ในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สภาวิชาชีพบัญชี. (2562). ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ที่ 89/2562 เรื่อง มาตรฐานการรายงานทาง การเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า. ค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2563, จาก <http://www.tfac.or.th/upload/9414/OtJsYoOd7L.pdf>.
- สมชาย บุญศรี. (2559). ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์ 7 กรณี ของผู้ประกันตนที่มา ใช้บริการสำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สรารุติ โลหากาศ. (2559). ประเด็นปัญหาการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานรายงานทางการเงิน TFRS FOR SMEs เรื่องงบการเงินรวม ของผู้ทำบัญชีในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร. งานนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรัชย์ ชันแข็ง. (2557). ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดทำบัญชี. การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- หนึ่งฤทัย รุ่งเรือง. (2557). ความเข้าใจผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน. การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- อัจฉราพร ปะที. (2559). ความรู้ ความเข้าใจ และความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนต่อการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง: กรณีศึกษาประชาชนในตำบลผาสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดน่าน. สารนิพนธ์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.